

## **LEIBURI eelhinnang**

**Pärnu maakonnas Saarde vallas Lodja külas Leiburi kinnistu (registriosa nr 1129406, katastritunnus**

**71102:001:0015; edaspidi *Leiburi kinnistu*) eraldistel 5, 7, ja 9 lageraie (edaspidi LR), eraldistel 3 ja 11 harvendusraie (edaspidi HR) ning eraldistel 12, 13 ja 14 aegjärgse raie (edaspidi AR) keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise**

### **1. OTSUSTUS**

Lähtudes Osaühing KARO METS volitatud esindaja Jano Lepik'u poolt 06.02.2025 esitatud metsateatistest, võttes aluseks keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (KeHJS) § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22 ja lõige 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 8<sup>1</sup>, metsaseaduse § 41 lõige 8<sup>1</sup> ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8 ning keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“ **otsustab Keskkonnaamet:**

**1.1. Jätta algatamata Pärnu maakonnas Saarde vallas Lodja külas Leiburi kinnistu eraldistel 5, 7 ja 9 LR (kokku 0,84 ha), eraldistel 3 ja 11 HR (kokku 0,99 ha) ning eraldistel 12, 13 ja 14 AR (kokku 1,49 ha) keskkonnamõju hindamine (KMH).**

**1.2. Kavandatud raie tegemisel arvestada järgmiste keskkonnameetmetega:**

**1.2.1. Metsise pesitsusaegse häirimise ning pesade ja munade hävimise vältimiseks tuleb raie- ja veotööd HR-l teostada väljaspool pesitsusperioodi ajavahemikul 01. september kuni 31. jaanuar ning**

**1.2.2. Puidu kokku- ja väljavedu teostada pinnast kahjustamata.**

**1.3. Täiendavad keskkonnameetmed lisaks õigusaktidest tulenevatele üldistele nõuetele ei ole vajalikud.**

**1.4. Keskkonnauuringud ei ole vajalikud.**

Keskkonnaamet teavitab KMH algatamata jätmise otsusest 14 päeva jooksul Ametlikes Teadaannetes.

### **2. ASJAOLUD JA ÕIGUSLIKUD ALUSED**

**2.1.** Osaühing KARO METS (registrikood 11422840) volitatud esindaja Jano Lepik (isikukood 37310082744) esitas 06.02.2025 Keskkonnaametile metsateatised, millega kavandab Leiburi kinnistu eraldistel 5 (0,3 ha), 7 (0,34 ha) ja 9 (0,2 ha) LR-t, eraldistel 3 (0,7 ha) ja 11 (0,29 ha) HR-t ning eraldistel 12 (0,24 ha), 13 (0,46 ha) ja 14 (0,79 ha) AR-t hinnangulise raie mahuga kokku 523 tm. Metsateatised on registreeritud metsaressursi arvestuse riiklikus registris vastavalt numbritega 50001107049, 50001107050, 50001107051, 50001107048, 50001107052, 50001107053, 50001107054 ja 50001107055.

Kavandatud raiealad paiknevad Lodja metsise püsielupaiga piiranguvööndis. Lodja metsise püsielupaik on kaitse alla võetud keskkonnaministri 13. jaanuari 2005. a määrusega nr 1 „Metsise püsielupaikade kaitse alla võtmine”.

**2.2.** Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu selle kohta, kas kavandatav tegevus on olulise keskkonnamõjuga või mitte ning otsustab KMH algatamise või algatamata jätmise üle (KeHJSi § 3 lõike 1 punkt 2, § 6 lõike 2 punkt 22, § 6<sup>1</sup> lõige 3, § 7 punkt 4, § 9 lõige 1, § 11 lõiked 2 ja 4, metsaseaduse § 41 lõige 8<sup>1</sup> ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu“ § 1 lõige 1 ja § 15 punkt 8). KMH vajalikkuse üle otsustamisel lähtutakse KMH eelhindangust ja asjaomase asutuse seisukohast (KeHJSi § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 2<sup>3</sup>). Eelhindang lisatakse KMH algatamise või algatamata jätmise otsusele (KeHJSi § 6 lõige 2 punkt 22, § 11 lõige 4). Keskkonnaamet lähtus otsuse tegemisel KeHJSi § 11 lõikes 2 sätestatud tähtajast (otsus on tehtud 15 tööpäeva jooksul arvates KeHJSi § 61 lõikes 1 nimetatud teabe saamisest).

### **3. EELHINNANG**

Keskkonnaamet annab KMH eelhindangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJSi § 6<sup>1</sup> lõige 3). Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6<sup>1</sup> lg 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded”.

#### **3.1. Kavandatav tegevus**

##### **3.1.1. Tegevuse iseloom ja maht**

Leiburi kinnistu eraldistel 5, 7 ja 9 kavandatakse LR-t kokku 0,84 ha suurusel alal hinnangulise raiemahuga 279 tm. Lageraie on uuendusraie, mida tehakse, et võimaldada metsa uuendamist või uuenemist (MS § 28 lõige 4 punkt 1, lõige 6), seega on eesmärgiks uue metsapõlve rajamine. Lageraie korral raiutakse raielangilt ühe aasta jooksul raie algusest arvates kõik puud, välja arvatud seemne- ja säilikuud ning elujõuline järelkasv (MS § 29 lõige 1).

Leiburi kinnistu eraldistel 3 ja 11 kavandatakse HR-t kokku 0,99 ha suurusel alal hinnangulise raiemahuga 39 tm. Harvendusraie on hooldusraie 8-sentimeetrilise ja suurema keskmise rinnasdiameetriga puistus, mida tehakse metsa väärtuse tõstmiseks, metsa tiheduse ja koosseisu reguleerimiseks ning lähitulevikus väljalangevate puude puidu kasutamise võimaldamiseks (MS § 28 lõige 4 punkt 2, lõige 7 punkt 2). Metsa majandamise eeskirja (MME) lisa 1 „Puistu esimese rinde rinnaspindala alammäär pärast harvendusraiet, m<sup>2</sup>/ha“ kohaselt ei tohi pärast HR-i eraldisel 3 jääda esimese rinde rinnaspindala alla 12,9 m<sup>2</sup>/ha ning eraldisel 11 alla 17,2 m<sup>2</sup>/ha (MS § 31 lõige 2, metsa majandamise eeskirja § 6 lõige 4).

Leiburi kinnistu eraldistel 12, 13 ja 14 kavandatakse AR-t kokku 1,49 ha suurusel alal hinnangulise raiemahuga 205 tm. Uuendusraiet (sh turberaie, mille hulka kuulub ka AR) tehakse, et võimaldada metsa uuendamist või uuenemist. AR korral raiutakse uuendamisele kuuluvas metsas puid hajali üle raielangi kahe või enama raiejärguna (MS § 28 lg 6 ja § 30 lg 2). Looduskaitseaduse (LKS) § 14 lg 6 sätestab, et kaitstaval loodusobjektil tuleb valik- ja turberaie tegemisel arvestada sama seaduse lisas sätestatud tingimustega, kui kaitse-eeskiri ei sätesta teisiti. LKS lisa „Valik- ja turberaie tingimused kaitstava loodusobjekti ning ranna ja kalda piiranguvööndis” p 2 kohaselt ei tohi 45–64-protsendilise algtäiusega puistu esimese rinde täiust aegjärgse raie esimese järguga viia madalamale kui 30% ning 65-protsendilise ja suurema algtäiusega puistu esimese rinde täiuse puhul alla 50%. Metsaregistrisse 06.03.2024 kantud takseerandmete alusel on Leiburi kinnistu eraldistel 13 ja 14 kasvava puistu esimese rinde täius 62% ja eraldisel 12 kasvava puistu esimese rinde täius 82%. Seega, antud juhul ei

tohi eraldistel 13 ja 14 puistu esimese rinde raiejärgne täius langeda alla 30% ning eraldis 12 puhul alla 50%.

### **3.1.2. Tegevuse seos asjakohaste strateegiliste planeerimisdokumentidega ning lähipiirkonna praeguste ja planeeritavate tegevustega.**

Leiburi kinnistu asub Pärnu maakonnas Saarde vallas Lodja külas. Saarde valla üldplaneering on kehtestatud Saarde Vallavolikogu 21.11.2024 otsusega nr. 1-3/161.

Kavandatud raiealad paiknevad nn puhveralal (Lõuna-Pärnumaal Rail Baltica (RB) raudtee mõjualasse jäävate olemasolevate kaitsealade ümber ja hüvitusmeetmete paketi alusel moodustatavate kaitsealade ümber jäävale alale), kus on oluline vältida olulise ebasoodsa keskkonnamõjuga tegevusi, mis võivad koosmõjus (e liitmõjus) RB-ga avaldada olulist ebasoodsat mõju kaitse-eesmärgiks olevale liigile – metsisele.

Lõuna-Pärnumaal RB raudtee mõjualasse jäävate olemasolevate kaitsealade ümber ja hüvitusmeetmete paketi alusel moodustatavate kaitsealade ümber jäävatel aladel ehk nn puhveraladel on oluline vältida olulise ebasoodsa keskkonnamõjuga tegevusi, mis võivad koosmõjus (e liitmõjus) RB-ga avaldada olulist ebasoodsat mõju kaitse-eesmärgiks olevale liigile – metsisele (nt raadamine, mille tulemusel võib väheneda metsamaa pind, karjäärid jms). Kaitsealade ja püsielupaikade ümber olevas nn puhveralas ehk hüvitusaladel ja hüvitusalade jaoks tähtsatel astmelaudadel asuvate mängude keskosast kuni 3 km raadiusesse 44 metsise põhilisele elupaigakasutusale jäävatel sidusate metsamassiivide aladel tuleb erinevate arendustegevuste ja majandustegevuse kavandamisel hinnata mõju muuhulgas metsisele ning kõik tegevused kooskõlastada Keskkonnaametiga. Kehtivas õigusraamistikus tuleb KeHJS § 3 lg 1 p 2 alusel keskkonnamõju hinnata kui kavandatakse tegevust, mille korral ei ole objektiivse teabe põhjal välistatud, et sellega võib kaasneda eraldi või koos muude tegevustega eeldatavalt oluline ebasoodne mõju Natura 2000 võrgustiku ala kaitse-eesmärgile, ja mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik. Metsamajanduslike tegevuste puhul tuleb **riigimaal** paiknevate EELIS-esse kantud kaitseta metsise elupaikades (EELIS-e leiukohtades) arvestada erinevate raiepiirangutega.

Keskkonnaamet on teinud (2023.a) ettepaneku Lodja metsise püsielupaiga tsoneeringu muutmiseks. Ettepanek toob välja järgmist: Püsielupaik asub Pärnu maakonnas Saarde vallas 49 Lodja, Ristiküla ja Kõveri külas. Muudetava püsielupaiga kogupindala on 561,12 ha, millest sihtkaitsevööndisse jääb 497,42 ha ja piiranguvööndisse 63,7 ha. Muudatus hõlmab 310,04 ha riigimaad, mis arvatakse piiranguvööndist sihtkaitsevööndisse, muus osas jääb tsoneering samaks ja püsielupaiga üldpindala muutub vähesel määral (väheneb 11,53 ha) katastri - ja põhikaardijärgse välispiiri korrigeerimise tõttu.

Olemasoleva tsoneeringu muutmise põhjuseks on asjaolu, et Lodja metsise püsielupaik on tähtis astmelaud Kikepera-Soomaa ja Luitemaa ning Põhja-Liivimaa asurkonna vahel. Tegu on olnud suurte ja elujõuliste metsise mängudega, mille seisund on kuivenduse mõjul oluliselt halvenenud. Püsielupaigas on vajalik tsoneeringu muutmine selliselt, et range kaitse all oleks kõik metsise jaoks tähtsad elupaigad ning seal oleks põhjendatud kraavide sulgemine ja võimalik allesjäävate kraavide hooldustööde reguleerimine. Kraavide likvideerimine võimaldab metsise elupaiga ja seeläbi asurkonna taastumist ja see on oluline muuhulgas RB arendustegevusest mõjutatud Venemurru soo mängu nõrgendamiseks kaasneva sidususe kompenseerimiseks. Tegevuse positiivse mõju tulemusel säilib ja taastub Kikepera-Soomaa asurkonna lõunapoolne ühendus Luitemaa ja Põhja-Liivimaa asurkonnaga, toimub lindude hajumine asurkondade vahel ja ala panustab oluliselt piirnevate asurkondade elujõulisuse säilimisse ja taastumisse.

Kliimaministeerium on pidanud Keskkonnaameti poolt esitatud ettepanekut põhjendatuks ja teinud ettepaneku Lodja metsise PEP tsoneeringu muutmiseks 2023. aastal (KLiM käskkiri 01.09.2023 nr 1-2/23/368).

Keskkonnaamet on 30.01.2024 kirjaga nr 7-4/24/1855 teinud uue ettepaneku mh Lodja metsise püsielupaiga tsoneeringu muutmiseks ja sihtkaitsevööndi laiendamiseks 505 hektarini, mis on käesoleva hüvitusmeetmete kava kohane. Kliimaministeerium on algatanud menetluse mh Lodja metsise PEP tsoneeringu muutmiseks 22.02.2024 kirjaga nr 8-2/24/536-3.

### **3.1.3. Ressursside, sealhulgas loodusvarade, nagu maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, näiteks loomastik ja taimestik, kasutamine**

Kavandatava tegevuse eesmärk on võimaldada taastuvate loodusressursside (puit) kasutust. Kavandatud raiete käigus taastumatuid loodusressursse kasutusse ei võeta. Metsatööl metsakaitse (veerežiim, ökosüsteem, pinnas) tagamine on reguleeritud metsa majandamise eeskirja<sup>1</sup> §-s 19 sätestatuga.

### **3.1.4. Tegevuse energiakasutus**

Energiakasutus raietööl on masinate kütuse tarbimine.

### **3.1.5. Tegevusega kaasnevad tegurid, nagu heide vette, pinnasesse ja õhku ning müra, vibratsioon, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn**

Nõuetele vastava tehnika kasutamisel ei kaasne raietööl saasteainete heidet pinnasesse, vette või välisõhku. Valguse, kiirguse ja lõhnareostust tegevusega teadaolevalt ei kaasne, samuti ei põhjusta tööde läbiviimine norme ületavat vibratsiooni või müra.

### **3.1.6. Tekkivad jäätmed ning nende käitlemine**

Raietöödega ei kaasne jäätmete teket. Metsamajandusjääke ehk raidmeid ei käsitleta jäätmetena.

### **3.1.7. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkus, sealhulgas heite suurus**

Raietööl on keskkonnamõju põhjustavate avariide esinemine ebatõenäoline, raietöid teostatakse tehnilistele nõuetele vastavate masinatega.

### **3.1.8. Tegevuse seisukoht asjakohaste suurõnnetuste või katastroofide ohust, sealhulgas kliimamuutustest põhjustatud suurõnnetuste või katastroofide ohust teaduslike andmete alusel**

Raietöödega ei kaasne suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

## **3.2. Kavandatava tegevuse asukoht ja mõjutatav keskkond**

### **3.2.1. Olemasolevad ja planeeritavad maakasutused ning seal toimuvad või planeeritavad tegevused**

LR-t, HR-t ning AR-t kavandatava Pärnu maakonna Saarde valla Reinse küla Pertle kinnistu sihtotstarve on 100% maatulundusmaa. Kinnistu pindala on 9,35 ha, millest 9,04 ha on metsamaa, maaüksus asub hajaasustuspriirkonnas. Raietega maakasutust ei muudeta, metsamaa kõlvik säilib ja ala jääb jätkuvalt kasutusse metsamaana.

---

<sup>1</sup> Keskkonnaministri 27.12.2006 määrus nr 88 „Metsa majandamise eeskiri”.

### **3.2.2. Alal esinevad loodusvarad, sealhulgas maa, muld, pinnas, maavara, vesi ja looduslik mitmekesisus, nende kättesaadavus, kvaliteet ja taastumisvõime**

Kavandatud raialal ei esine taastumatuid loodusvarasid. Olemasolevad puistud on osaliselt tekkinud kunagiste põllumajanduslikult kasutatud kõlvikute metsastumise tulemusena. Eraldisel 3 on levinud valdavalt leetjad gleimullad (GI), puistuks on keskealine II boniteedi angervaksa kaasik. Eraldisel 5 on levinud valdavalt leetunud gleimullad (LkG), puistuks on küps II boniteedi mustika männik. Eraldisel 7 on levinud valdavalt väga õhukesed siirdesoomullad (S'), puistuks on keskealine I boniteedi jänesekapsa-kõdusoo männik. Eraldisel 9 on levinud valdavalt gleistunud nõrgalt leetunud mullad (LkIG) ja leetunud gleimullad (LkG), puistuks on küps II boniteedi mustika männik. Eraldisel 11 on levinud valdavalt väga õhukesed madalsoomullad (M'), puistuks on keskealine I boniteedi angervaksa kuusik. Eraldisel 12 on levinud valdavalt väga õhukesed madalsoomullad (M'), puistuks on küps I boniteedi mustika kaasik. Eraldisel 13 on levinud valdavalt küllastumata turvastunud mullad (GI1) ja väga õhukesed madalsoomullad (M'), puistuks on küps I boniteedi jänesekapsa-kõdusoo kaasik. Eraldisel 14 on levinud valdavalt väga õhukesed madalsoomullad (M'), puistuks on küps I boniteedi jänesekapsa-kõdusoo kaasik.

### **3.2.3. Keskkonna vastupanuvõime, mille hindamisel lähtutakse märgalade, jõeäärsete alade, jõesuudmete, randade ja kallaste, merekeskkonna, pinnavormide, maastike, metsade, Natura 2000 võrgustiku alade, kaitstavate loodusobjektide, alade, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada, tiheasutusega alade ning kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõimest**

Kavandatud raiest otseselt mõjutatud piirkond on ala, kus kavandatavad raied läbi viiakse. Raielangiga piirneval alal võib esineda ajutisi häiringuid, mis ei mõjuta keskkonna vastupanuvõimet. Raiet kavandatakse metsamaastikus, ala ei paikne veekogude rannal või kaldal ega märgalal ning seal ei ole erilist tähelepanu vajavaid pinnavorme.

EELIS (Eesti looduse infosüsteem), Keskkonnaagentuuri andmeil paiknevad kavandatud raialad Lodja metsise püsielupaigas (KLO3000660) ja Lodja metsise püsielupaiga piiranguvööndis (KLO3100809). Lodja metsise püsielupaik on kaitse alla võetud keskkonnaministri 13. jaanuari 2005. a määrusega nr 1 „Metsise püsielupaikade kaitse alla võtmine”. Metsis (*Tetrao urogallus*) on märgitud Euroopa Nõukogu linnudirektiivi (79/409/EMÜ) I lisa loendis. Seega on tema kaitse liikmesriikidele kohustuslik.

Kultuuriväärtusi, sh. pärandkultuuriobjekte, kavandatud raialadel ei leidu.

Kavandatava tegevuse maa-ala piires puuduvad teadaolevalt sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

### **3.2.4. Inimese tervis ja heaolu ning elanikkond**

Tervisemõjud saavad tekkida lähtuvalt mõjuallikast järgmistes valdkondades: müra, vibratsiooni ja välisõhu saastega kaasnevad tervisemõjud, joogivee kvaliteet ja kättesaadavus. Metsakasutusõiguse kitsendused, mis on seatud avalik-õigusliku isiku omandis olevas metsas ja piiramata või tähistamata erametsa kasutamiseks, on sätestatud metsaseaduse §-s 35. Kavandatud raietöödega selliseid mõjusid ei kaasne.

### **3.3. Hinnang keskkonnamõju olulisusele (mõju suurus, ulatus ja tõenäoliselt mõjutatava elanikkonna suurus, mõju avaldumise tõenäosus ja aeg, mõju tugevus, laad, kestus, sagedus, pöördumus ja piiriülesus)**

Alljärgnevalt on toodud kavandatavate raiete keskkonnamõju olulisuse hinnang koos põhjenduste ja selgitustega.

Kavandatud raiete mõju keskkonnanäelementidele:

Vesi- raiealad on kavandatud osaliselt piirnevate maaparandussüsteemi kraavidega, seega mõju looduslikele veekogudele on kaudne, raiealadelt pärinev hajuheide eeldatavalt enamuses settib kraavides. Raiealal ei ole tuvastatud allikaid, allikalisi alasid ega karstivorme, sealhulgas maa-aluseid jõgesid. Kehtivate nõuete järgimisel raied Leiburi kinnistul ei mõjuta veerežiimi.

Välisõhk ja kliima- kavandavatel raietel ei ole olulist mõju välisõhule ja kliimale, üksikud raied eraldi ei takista kliimaeesmärkide saavutamist.

Maastik ja looduslik mitmekesisus- Piiranguvööndis on lubatud lage- ja turberaie 1. septembrist 31. jaanuarini, kusjuures raielangi suuruse ja kuju osas tuleb arvestada, et lageraie korral ei tohi langi suurus ületada 1,0 ha ning laius 30 meetrit. Turberaie korral ei tohi langi suurus ületada 2 ha. Lisaks tuleb raiete teostamisel arvestada järgmisi piiranguid metsa vanuselisele koosseisule ja raielangi kujule:

- 1) üle 60 aasta vanuse metsa osakaal ei tohi jääda väiksemaks kui 50%;
- 2) raielankide vahele tuleb jätta üle 60 aasta vanust puistut vähemalt 100 m laiuse ribana.

Keskkonnaamet soovib harvendusraiate käigus jätta 1 ha kohta vähemalt 2 raiumata 0,1 ha suurusel eraldiseisvat ala, kus säilitatakse ka alusmets ja II rinne, säilitada suuri haralisi mände ja hoida võimalikult palju puhmastikuga maapinda raiejäätmetest puhtana. Kui raied on kavandatud vastavalt kehtivatele õigusaktidele ja harvendusraietega ei tekitata lagedat ala, siis ei mõjuta raied eelduslikult oluliselt maastikuilmet ega looduslikku mitmekesisust. Keskkonnaamet püsielupaiga valitsejana annab nõusoleku harvendusraieteks tingimusel, et rasketehnikaga raietöid (sh metsamaterjali kokkuvedu) tohib teha külmunud või kuiva pinnasega. Raietööd on lubatud 01. septembrist 31. jaanuarini, so. väljaspool metsise pesitsusperioodi.

Elanikkonnale, inimese tervisele, heaolule ja varale, kultuuripärandile ja kaitstavatele loodusobjektidele ning nende omavahelistele seostele- Raietööde mõju on lokaalne, elanikkonda ei mõjuta. Raietööd tehakse metsaomaniku majanduslikes huvides. Raiealad asuvad metsamassiivi sees, lähima asustatud majapidamiseni on umbes 1,1 kilomeetrit. Raietööde tegemisel ei suurene oluliselt liikluskooormus ümbruskonna teedel. Kultuuripärandit kavandatud raied ei mõjuta. Kaitstavad loodusobjektid on loetletud p-s 3.2.3. Raietööde teostamine vastavalt kehtivatele õigusaktidele eeldatavalt tagab raietööde keskkonnamõju püsimise talutavates piirides.

Raiete teostamisel avalduvad võimalikud mõjud eelkõige tööde tegemise ajal. Kavandatud raied on ühekordse lühiajalise mõjuga tegevus, kestusega umbes üks kuu. Kehtivate nõuete järgimisel ei kaasne kavandatava tegevusega piiriülest mõju.

### **3.3.1. Kavandatava tegevuse koosmõju muude asjakohaste toimuvate või mõjualas planeeritavate tegevustega**

Leiburi kinnistul on hetkel kehtivaid metsateatise HR tegemiseks 0,99 ha ja LR tegemiseks 0,84 ha, mis moodustab 20,24% Leiburi kinnistust. Esitatud uusi teatise on 3,32 ha ehk 36,73%-le kinnistu alale, millest HR on kavandatud teha 10,95% ning AR 16,48% metsamaast. Käesolevas eelhinnangus käsitletud LR realiseerimisel tekiks kuni 0,99 ha lagedat ala kokku 9,29% metsamaast. Seega raietega mõjutatakse lühikese aja jooksul kokku 36,73% metsamaast.

Raietega praegu puutumata jäävas metsaosas on osaliselt viimase 10 aasta jooksul varem raieid tehtud.

### **3.3.1. Mõju Natura 2000 võrgustiku alale**

#### **3.3.1.1 Natura 2000 ala kaitse-eesmärgid ja nende kirjeldused**

Raied ei paikne ja ei piirne käesoleval hetkel Natura 2000 aladega.

#### **3.3.1.2. Kavandatava tegevuse mõju prognoosimine Natura 2000 alale**

Rail Baltica Pärnu maakonnaplaneeringu, Lõuna-Pärnumaa planeeringu, Natura hindamise hüvitusmeetmete kava kohaselt on tehtud ettepanek moodustada 11 uut metsise püsielupaika kogupindalaga 4811 ha. Uute kavandatud püsielupaikade piires leidub metsisele sobivat elupaika 24 kokku ca 3067 ha ning selle kaudu kompenseeritakse kuni 13 metsisekuke elupaigad. Lähtudes Euroopa Komisjoni juhendmaterjalidest ning asjaolust, et hüvitusmeetmete eesmärgiks on kompenseerida Natura ala (Lütemaa looduskaitseala) kahjustamist, tuleb kõik moodustatavad metsise püsielupaigad arvata ka Natura 2000 võrgustiku osaks.

#### **3.3.1.3 Mõju kaitstavale loodusobjektile**

Kavandatud raiealad paiknevad Lodja metsise püsielupaiga piiranguvööndis. Lodja metsise püsielupaik on kaitse alla võetud keskkonnaministri 13. jaanuari 2005. a määrusega nr 1 „Metsise püsielupaikade kaitse alla võtmine”.

Lodja metsise püsielupaik on tähtis astmelaud Kikepera-Soomaa ja Lütemaa ning Põhja-Liivimaa asurkonna vahel. Tegu on olnud suure ja elujõulise mänguga, mille seisund on kuivenduse mõjul oluliselt halvenenud. Püsielupaigas on vajalik kraavide likvideerimine, mis võimaldab asurkondade taastumist ja see on oluline muuhulgas Venemurru soo mängu nõrgendamiseks kaasneva sidususe kompenseerimiseks. Lodja elupaiga kvaliteedi tõstmiseks on vajalik likvideerida olemasolevaid kraave 505 ha suurusel taastamistööde alal kokku ca 25 535 m ulatuses (vt skeem paremal). Hüvitusmeetme rakendamise tagajärjel (kaitsekorra kehtestamine koos taastamistöödega) säilib Lodja mänguasurkond kokku tõenäoliselt minimaalselt 1–2 kukega. Lisaks võib taastamistööde järgselt eeldada vähemalt 2 metsisekuke lisandumist püsielupaigas. Säilib ja taastub ka Kikepera-Soomaa asurkonna lõunapoolne ühendus Lütemaa ja Põhja-Liivimaa asurkonnaga, toimub lindude hajumine asurkondade vahel ja ala panustab oluliselt piirnevate asurkondade elujõulisuse säilimisse ja taastumisse. Kuivendustööd on kavandatud riigimaal. Kavandatud raied Leiburi kinnistul, arvestades nn. metsise määruuses toodud ajalisi piiranguid, ei mõjuta oluliselt metsise püsielupaiga kvaliteeti.

### **3.3.2. Ebasoodsa mõju tõhusa ennetamise, vältimise, vähendamise ja leevendamise võimalused**

Antud raie puhul on asjakohased alljärgnevad üldreeglid:

Suuremate pinnasekahjustusteta on võimalik raieid (sh. puidu kokkuvedu) teha külmunud või kuiva pinnasega.

LKS § 55 lg-st 6<sup>1</sup> lähtuvalt on keelatud looduslikult esinevate lindude pesade ja munade tahtlik hävitamine ja kahjustamine või pesade kõrvaldamine ning tahtlik häirimine, eriti pesitsemise ja poegade üleskasvatamise ajal. Lindude pesitsemise tippaeg on aprilli keskpaigast suve keskpaigani.

Töökohas peab olema varustus reostuse eemaldamiseks.

### **3.4. Eelhinnangu järeldus**

Kavandatud raiel pole olulist mõju välisõhu kvaliteedile, maavaradele (maardlad), pinnasele, põhja- ja pinnaveele, kaitstavatele loodusobjektidele ega kultuuripärandile ning tegevus ei kahjusta inimeste tervist, heaolu ega vara. Mõjud Natura 2000 võrgustiku aladele on välistatud, rakendades projekti osana looduskaitseaduse § 55 lg-st 6 tulenevaid tööde tegemisel kohustuseks võetud meetmeid. Keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, sest:

1. On välistatud, et tegevus avaldab ebasoodsat mõju Lodja metsise püsielupaiga piiranguvööndile.
2. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist negatiivset keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhu saastatuse osas, vibratsioon eeldatavalt puudub. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
3. Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariilukordi või suurõnnetusi.
4. Tööde tegemisel keskkonnakaitsenõuetele vastavalt on avariilukordade esinemine vähetõenäoline.

### **4. ÄRAKUULAMINE**

Asjaomased asutused on loetletud KeHJS §-s 2<sup>3</sup>. Eelhindamise otsus on Ametlikes Teadaannetes.

Eelhinnangu koostaja:

Uwe Koch  
metsahoiu vanemspetsialist  
metsaosakond